

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Marius Bajoras, teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal Panevėžio miesto savivaldybės administracijos skundą dėl Panevėžio apygardos teismo 2020 m. balandžio 20 d. nutarties dalies, kuria tenkintas prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo civilinėje byloje pagal UAB „JK Ranga“ ieškinį dėl perkančiosios organizacijos sprendimų panaikinimo.

UAB „JK Ranga“ kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos 2020 m. kovo 26 d. sprendimą, kuriuo ieškovės pasiūlymas buvo pašalintas iš viešojo pirkimo „Viešųjų erdvių prie Bendruomenių rūmų sutvarkymas, rangos darbai (pagal techninį projektą Nr. SS1720)“, pirkimo procedūrų kaip neatitinkantis kvalifikacinių reikalavimų, bei sugrąžinti šalis į prieš pažeidimą buvusią padėtį, tai yra į ieškovės UAB „JK Ranga“ kvalifikacijos vertinimą bei naujos pasiūlymo eilės sudarymą.

Ieškinių reikalavimams užtikrinti ieškovė prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones – sustabdyti Pirkimo procedūras iki tol, kol šalių ginčas bus išspręstas galutiniu ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu. Ieškovės teigimu, netaikius prašomų laikinųjų apsaugos priemonių, perkančioji organizacija objektyviai gali susidurti su dvigubo mokėjimo už sutartį situacija, kadangi privalės vykdyti pareigą pagal sutartį sumokėti už jos vykdymą ir pareigą pagal teismo sprendimą sumokėti neteisėtai pašalinto ar nepripažinto pirkimo laimėtojo naudai civilinės atsakomybės forma.

Pirkimas, dėl kurio yra inicijuotas ieškinys, yra paskelbtas antrąją kartą, Pirkimo procedūros kartą jau buvo nutrauktos dėl per didelių kainų, taigi perkančiajai organizacijai pasiūlymo kaina yra itin svarbi. Ieškovė pateikė maždaug 50 000 Eur pigesnę pasiūlymą nei trečiasis asmuo AB „Panevėžio statybos trestas“, todėl, bendrovės manymu, laikinųjų apsaugos priemonių taikymas užtikrintų ir racionalų biudžeto lėšų panaudojimą.

Panevėžio apygardos teismas 2020 m. balandžio 20 d. nutarties dalimi ieškovės UAB „JK Ranga“ prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo tenkino – iki sprendimo įsiteisėjimo sustabdė Pirkimo procedūras.

Teismas pažymėjo, kad ieškovė ieškinyje suformulavo aiškius reikalavimus, išdėstė savo argumentus, pateikė jos nurodytas aplinkybes pagrindžiančius įrodymus. Teismas nenustatė, kad kad ieškovas būtų pasirinkęs neleistiną ar aiškiai neįmanomą savo civilinių teisių gynybės būdą arba būtų prašoma taikyti laikinąsias apsaugos priemones, užtikrinant reikalavimą, kuris iš viso nėra pagrįstas ieškinyje nurodytomis faktinėmis

aplinkybėmis. Teismas pripažino, kad ieškovė tikėtinai pagrindė savo ieškinio reikalavimą.

Panevėžio apygardos teismas nurodė, kad netaikius laikinųjų apsaugos priemonių, perkančioji organizacija galėtų toliau vykdyti Pirkimo procedūras, jas baigti ir sudaryti viešojo pirkimo sutartį, todėl pripažino, kad egzistuoja grėsmė, jog ieškovei UAB „JK Ranga“ galimai palankus teismo sprendimas gali nebūti įvykdytas. Nagrinėjamu atveju vykdomas Pirkimas yra susijęs su viešojo intereso (kuo skubesis paslaugų, reikalingų visuomenei, įsigijimas) įgyvendinimu, tačiau tai savaime nereiškia, kad šiam interesui turi būti besąlygiškai suteikiamas prioritetas kito viešojo intereso, kad viešieji pirkimai būtų vykdomi skaidriai, nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, atžvilgiu. Byloje nėra pateikta duomenų, sudarančių pagrindą konstatuoti, kad skubiai nesutvarkius Panevėžio miesto teritorijos, kurios sutvarkymui vykdomas Pirkimas, kiltų akivaizdi ir neištaisoma žala miesto gyventojams. Teismas sutiko su ieškovės pozicija, kad, paaiškęs, jog pirkimo sutartis sudaryta su neteisėtu Pirkimo laimėtoju, tai sukeltų neigiamas pasekmes tiek jos dalyviams, tiek pačiai perkančiajai organizacijai, tiek visuomenei, ir neatmestina, kad šios pasekmės būtų blogesnės nei tos, kurios kiltų, taikius laikinąsias apsaugos priemones.

Panevėžio apygardos teismas pažymėjo, kad nors Pirkimui yra skirtos ES fondų lėšos, nustatyti terminai jų panaudojimui, galimos sankcijos, pažeidus šiuos terminus, tačiau, teismo vertinimu, tai nesudaro pakankamo pagrindo prioritetą suteikti skubotam Pirkimo procedūrų vykdymui, ignoruojant visuomenės interesą, jog viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos teisėtai, nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų, o lėšos būtų panaudotos racionaliai ir skaidriai.

Išnagrinėjęs Panevėžio miesto savivaldybės skundą Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas, tenkinęs ieškovės prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones, tinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, atsižvelgė į visas teisiškai reikšmingas aplinkybes, o atskirojo skundo argumentai nesudaro pagrindo naikinti teisėtą ir pagrįstą teismo nutarties dalį, todėl ji paliekama nepakeista.

“Nors Panevėžio savivaldybės nurodomi argumentai, kad Projektu yra siekiama prisidėti prie palankių sąlygų verslo ir vietos bendruomenės veiklos plėtrai sukūrimo Panevėžio mieste, yra reikšmingi ir pagrįsti, tačiau viešosios infrastruktūros, kuria siekiama pagerinti teritorijos patrauklumą, sąlygas gyventojams leisti laisvalaikį, organizuoti renginius ir kt., sutvarkymas negali būti vertinamas kaip nusveriantis visuomenės poreikį užtikrinti sąžiningą konkurso dalyvių varžymąsi, racionalų ir skaidrų biudžeto lėšų panaudojimą. Dėl tų pačių darbų įsigijimo viešasis pirkimas paskelbtas jau trečiąją kartą, darbus siekiama įsigyti nuo 2019 m. liepos 9 d., jokių esminių neigiamų pokyčių visuomenei dėl to, kad viešųjų erdvių prie Panevėžio Bendruomenių rūmų sutvarkymo darbai nėra atlikti,

nenustatyta.” – rašoma nutartyje.

Apeliacinės instancijos teismas sutiko ir su ieškovo argumentais, kad tuo atveju, jeigu būtų konstatuotas perkančiosios organizacijos veiksmų neteisėtumas, o Pirkimo sutartis būtų sudaryta ir palikta galioti, viešasis interesas nukentėtų, kadangi, nepaisant rizikos, jog lėšos Projektui finansuoti gali būti reikšmingai sumažintos, perkančioji organizacija su Pirkimo laimėtoju turėtų atsiskaityti pagal Pirkimo sutartį, be to, ieškovei tektų pareiga atlyginti ieškovės nuostolius.

Panevėžio miesto savivaldybės vykdomas Pirkimas yra susijęs su įgyvendinamu Projektu, kuriam pagal 2017 m. birželio 19 d. pasirašytą Projekto finansavimo ir administravimo sutartį (toliau – Projekto sutartis) yra skirtas 955 001,45 Eur finansavimas iš 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ Nr. 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ lėšų. Projekto vertė nuo 1 032 434,00 Eur., kaip ir įprasta Panevėžio savivaldybės praktikoje, jau spėjo išaugti iki 2,6 mln. eurų.

